

Zasada praworządności na gruncie kpa

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: piątek, 10, maj 2019 11:11

Patrycja Grebla-Tarasek

Odsłony: 27456

Zasada praworządności inaczej zwana zasadą legalizmu znajduje swe odzwierciedlenie w art. 6 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego. Wspomniany artykuł stanowi, że organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa. Zasada praworządności jest nie tylko zasadą ogólną postępowania administracyjnego, lecz również zasadą konstytucyjną, wynikającą z art. 7 Konstytucji, który stanowi, że organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, oraz z art. 2 Konstytucji, który stanowi, że Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej.

Zasada ta jest pierwszą zasadą ogólną wyrażoną w kodeksie postępowania administracyjnego. Oznacza ona, że podejmowane przez organ administracji publicznej czynności procesowe muszą znajdować swoje oparcie w powszechnie obowiązujących przepisach prawa. W odniesieniu do organów administracji publicznej nie obowiązuje zasada, że mogą one podejmować każde działanie, które nie jest zabronione przez przepisy prawa. Działanie organu administracji zostanie zatem zakwalifikowane jako niezgodne z prawem zarówno wówczas, gdy zostało podjęte niezgodnie z obowiązującym prawem, jak i wówczas, gdy nie było podstawy prawnej do danego działania.

Na gruncie wskazanej zasady należy wskazać, że organ nie ma możliwości odmowy zastosowania jakiegoś przepisu, bowiem organ zobowiązany jest z mocy prawa do przestrzegania aktualnie obowiązujących przepisów.

Zasada praworządności ma dwa etapy działania. Pierwszy z nich obejmuje ustalenie przez organ administracji publicznej zdolności prawnej do prowadzenia postępowania w danej sprawie. Drugi zaś stanowi etap stosowania prawa i objawia się poprzez konieczność ustalenia jaka norma obowiązuje w znaczeniu dostatecznie określonym dla potrzeb rozstrzygnięcia.

Osoba, która uznała, że działania organu administracji wobec niej zostały podjęte z naruszeniem zasady legalizmu, nie może zignorować tych działań i odmówić zastosowania się do poleceń organu administracji. Osoba taka powinna skorzystać z możliwości zaskarżania działań administracji przewidzianych przez prawo.